

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ.
ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИПУСК XX

Рівне 2014

ББК
83 Л 43
8

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету: Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. – Вип. XX / Ред. кол. О. Кирильчук та ін. – Рівне : РДГУ, 2014. – 153 с.

У збірнику вміщені статті, присвячені двохсотлітньому ювілею Тараса Шевченка. Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, студентами, вчителями-словесниками.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 6 від 28.02.2014 р.)

Редакційна колегія:

доктор філологічних наук, доцент **ЗАХАРЧУК І. В.** (Рівненський державний гуманітарний університет)

доктор філологічних наук, доцент **ТОМЧУК Л. В.** (Рівненський державний гуманітарний університет)

доктор філологічних наук, професор **ПОЛЩУК Я. О.** (Київський університет ім. Б.Грінченка)

доктор філологічних наук, професор **ГНАТЮК М. І.** (Львівський національний університет ім. І.Франка)

доктор філологічних наук, професор **ГУЛЯК А. Б.** (Київський національний університет ім. Т.Шевченка)

доктор філологічних наук, професор **ІВАНИШИН П. В.** (Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка)

Наукові редактори:

кандидат філологічних наук **КРУПКА М. А.**

кандидат філологічних наук **КИРИЛЬЧУК О. М.**

УДК 821.161.2.09 : 130.123.4

КОНТЕКСТ ДУХОВНОСТІ У ТВОРЧОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ТА МИХАЙЛА ОРЕСТА

У статті інтерпретовано вірші Тараса Шевченка («Думи мої, думи мої...», «Чи то недоля та неволя...») та Михайла Ореста («Преображення звичайних», «Душа спустошена, отруєна злобою...»), які мають схожу тематику і спільний підтекст. Вони стосуються думки як вічного матеріалу для творення поезії та душі як чинника людського безсмертя, який надовго хочеться зберегти у вимірі святості. Поезії передають авторські роздуми та хвилювання, які у слові здобули свою вічність. Душі Ореста і Шевченка прагнуть чистоти, а думки – натхнення. Саме завдяки чіткому укоріненню у вічність слова українських геніїв добувають свою невмирущість.

Ключові слова: поезія, думка, слово, буття, душа, гріх, світ, мораль, вічність.

The article interprets Taras Shevchenko's verses ("Thoughts, oh, my thoughts...", "Is that misfortune and captivity...") and Mykhaylo Orest's ("Transfiguration of the ordinary", "The soul is devastated, poisoned with the malice...") that have a common subject and joint implication. They deal with the thought as an eternal material for creating poetry and the soul as a factor of a human immortality which tends to save itself in the dimension of sanctity for a long time. The verses convey authors' reflections and disturbances that gained their eternity in a word. The souls of Orest and Shevchenko strive for purity, and their thoughts aspire to inspiration. And it is some distinct inveteracy into eternity that forwards the words of these two Ukrainian geniuses to gain their everlasting existence.

Key words: poetry, thought, word, existence, soul, world, ethics, eternity.

Тарас Шевченко, на відміну від Михайла Ореста, є найбільш досліджуваним автором в історії української літератури. Його слово надихало цілі покоління творців наукової думки до праці. До сучасних літературознавців, які апробували тексти Тараса Шевченка, належать В. Смілянська [23; 24], Г. Штонь [26], Ю. Барабаш [2], Н. Чамата [24], І. Дзюба [6], Г. Грабович [3], Г. Клочек [15], П. Іванишин [7] та ін.

Творчість Михайла Ореста у своїх наукових роботах досліджували І. Кошелівець [18; 19], Н. Кирієнко [12; 13; 14], В. Державин [4; 5], І. Качуровський [9; 10; 11], Т. Салига [21], О. Астаф'єв [1], Я. Славутич [22], І. Костецький [16; 17], М. Ільницький [8] та ін.

Михайло Орест і Тарас Шевченко творилися у вимірі буття різних часів, проте, можна стверджувати, що поети, кожен по-своєму, увиразнювали свої епохи. Шевченко писав у час, коли варто було довести існування держави – України – як такої, котра посідає своє справедливе місце на карті Європи. Орест же будив своїм поетичним словом у період, коли Землю покрила темрява післявоєнних років, які змусили людство здригнутися та задуматись над сенсом існування людини у світі. Відповідно, творчість Тараса Шевченка глобалізувалась у співвідношенні Україна-Світ. Поет розтлумачив, що світ – це

Україна, а Україна для нього – це світ. Михайло Орест же синхронізувався у яскравому співвідношенні Світ-Духовність. У післявоєнні роки, коли над світом постала загроза «кінця речей», на теренах Орестового бачення сформувалась провідна тема – тема вічності, яка у різнопланових контекстах перепліталася з тематиками смерті, любові, ненависті, грішності, гармонії, добра і зла. Філософія Михайла Ореста увібрала всі ті риси, які турбують людство протягом багатомісячної історії, називаючись одним поширеним словом – мораллю. Мораліст України Шевченко та мораліст світу Орест заповнили своїми творами бездоння української літератури.

У вірші «Думи мої, думи мої...» автор розмірковує над роздумом як процесом осягнення волі. Воля може поставати у багатьох різносторонніх образах. У Шевченка вона є прообразом вічної погоні за щастям свого народу. Воля промовляє крізь Шевченка словами, щоб його народ почув та відчув усе сказане у собі. Поет просить у думок – як безперестанного потоку натхнення – аби вони не полишали його у період духовної порожнечі. Адже без думок-провісників поет-геній не зможе вижити. Вони – єдине, за що можна ухопитися в гнітючий момент часу. Думки – це вічність у моменті («Думи мої, думи мої, Ви мої єдині, Не кидайте хоч ви мене При лихій годині» [25, 118]). Поет хоче бачити біля себе українські думки. Думка про Україну рятує душу митця від поневірянь, тому він їй вірить і довіряє найсвятіші почуття. Поет на чужині. Він хоче відчувати Україну у собі. Лише у процесі роздуму – у період заглиблення в уяву – йому являються рідні простори («Прилітайте, сизокрилі Мої голуб'ята, Із-за Дніпра широкого У степ погуляти З киргизами убогими» [25, 118]). Шевченко порівнює думки з самою людиною. Для нього вони є організмом, який живе, відчуває та існує як у людині, так і паралельно з нею. Думки поета переповнені смутком, адже його Батьківщина поневолена. Киргизи бідні, як і українці, проте вони мають волю. Вони можуть самі вирішувати, як їм творитися («Вони вже убогі, Уже голі... Та на волі Ще моляться Богу» [25, 118]). Думки, слід зазначити, рятують Шевченка від руйнації душі, яка стала символом усієї української нації. Душа прагне розмови з думками, аби поєднатися у нерозривному вирі почуттів («Прилітайте ж, мої любі, Тихими речами Привітаю вас, як діток, І заплачу з вами» [25, 118]).

У поезії «Преображення звичайних» на перший план виходять авторські роздуми про думку як про безпосередню суть, закладену у вірш. Епіграфом до твору взята фраза німецького класика Рільке – «Зі свого свята дарую їм барви»; вона відповідає змісту усього вірша; її суть полягає в тому, що думка дарує свою красу словам і в її межах слова дійсно постають прекрасними. Автор підкреслює у першому ж рядку, що саме думки і почуття є джерелом, з якого виникають слова. Тобто, слово виявляється у їх невидимих кордонах («Мислі й чуття небуденні створили для себе на вираз Теж небуденні слова» [20, 136]). Перефразовуючи: там, де думка є носієм чогось нелюдського, вищого та незвіданого, там і слова постануть відповідними. Автор самовідкривається, промовляючи, що саме думки є тим життєстверджуючим фундаментом, на якому й підіймається у небо споруда поезії («Світлі й вельможні, вони Творять опору, обличчя і тон поетичної мови» [20, 136]). Орест вважає, що той матеріал,

який виходить з людського серця, і є дарувальником самого поетичного слова. Бо слова бувають різними, а думка робить їх у своєму просторі такими, якими вони постають у віршах («З ними в сусідстві слова скромні, звичайні, бліді Барв набирають яскравих, одержу святну одягають» [20, 136]). Тобто, автор описує сам процес творення поезії під кутом співвідношення: думка-слово. Він каже, що слово прямо пропорційно залежне від думки, в якій воно виникло. Саме завдяки співвідношенню думки і слова й постає перед читачем вірш. Вони визначають його рівень та перспективність у майбутті («І, мов колона гінка, зноситься цілісний вірш» [20, 136]).

У поезії «Чи то недоля та неволя...» автор розмислює над святістю, яку затьмарило людство на теренах його людської душі. Душа є безсмертною, тому переступ через неї є посяганням на вічне. Це розуміє й поет, болісно реагуючи на небажані зміни у середовищі власного внутрішнього «я». Він намагається збагнути, що ж стало чинником його духовної безодні («Чи то недоля та неволя, Чи то літа ті летячи Розбили душу?» [25, 231]). Шевченко розділяє себе – як людину і свою душу – як особу, показуючи таким чином, що дух людини – окремішній: він є даниною неба і перебуває у безугавній залежності від вчинків людської істоти. Поет звинувачує людей у тому, що вони затьмарили сяйво його душі. Він вважає, що людська гріховність повила у гріх і його, здолавши його внутрішнє єство з плачевними наслідками («Чи ніколи Й не жив я з нею, живучи З людьми в паскуді, опаскудив І душу чистую?..» [25, 231]). Він розлючений на людей, які називають його дух священним. Адже саме вони спричинили падіння його долі у вимір гріха («А люде! (Звичайне, люде, сміючись) Зовуть її і молодю, І непорочною, святою, І ще якоюсь...» [25, 231]). Поет розгніваний на суспільство, яке приймає та сприймає людський гріх як вияв буденщини. Він вважає, що його оточують бездушні монстри з масками людей, які винні у гріхопадінні нетлінної душі. Вони, наче болото, затягнули його безсмертя до себе, у смертність («Вороги!! І люті! люті! Ви ж украли, В багно погане заховали Алмаз мій чистий, дорогий, Мою колись святу душу! Та й смієтесь» [25, 231]). Він вважає людей не гідними називатися християнами, адже вони зруйнували безсмертність, дану йому як душу. Лірик навіть вже й не може пригадати, чи було його внутрішнє єство безмірно сяйливим («Нехристияне! Чи не меж вами ж я, погані, Так опоганився, що й не знать, Чи й був я чистим коли-небудь» [25, 231]). Люди опустили його з небес, які були притаманні поетовому духові («Бо ви мене з святого неба Взяли меж себе» [25, 231]). Він докоряє людям за те, що навчився творитися («і пишуть Погані вірші научили» [25, 231]). Він вважає, що його творіння стали причиною падіння із небес. Він прийняв неправду за правду, втративши найсокровенніше через людську гріховність («Ви тяжкий камінь положили Посеред шляху... і розбили О його... Бога боячись! Моє малес, та убоге, Та серце праведне колись!» [25, 231]). Поет вважає, що людина без правди йде по бездоріжжю. Вона не знає шляху. Вона бачить лише гріх, який вимірює час до її загибелі. Поетові важко від розуміння своєї приреченості у цьому несправедливому світі – світі без правди («Тепер іду я без дороги, Без шляху битого... а ви! Дивуєтесь, що спотикаюсь, Що вас і долю проклинаю, І плачу тяжко» [25, 231]). Тепер

поет, як і всі люди – через людей – стає соромитися своєї душі, яка прийняла гріх. Вона втратила святість («і, як ви... Душі убогої цураюсь, Своєї грішної душі!» [25, 231]).

Вірш «Душа спустошена, отруєна злобою...» нагадує моралізаторський роздум про людську душу. Автор щиро вірить, як доводять численні твори, у її безсмертя. У вірші він явно демонструє, що його людська душа перебуває під гнітом цього несправедливого земного світу. Хоча, варто зазначити, він має довіру до власного духовного єства і виявляє впевненість у тому, що його душа все ж таки здобуде світло та не піддасться злому законодавству цього світу. Автор звертається до власної душі, мовби виправдовуючись за свої грішні вчинки, які віддзеркалились на нематеріальному рівні. Ще Оскар Уайльд у своєму творі «Портрет Доріана Грея» написав геніальну думку, що постала одним із основних ключів для осмислення тексту. Він зазначив, що людське тіло і людська душа мають відмінну зовнішність. Тобто, зовнішність тіла, залежно від його чистоти, передається на душу. Як бачимо, Орест вибачається перед своєю душею за те, що він отримав тяжкий удар від долі та був, згідно із змістом, трохи відторгнутий від істинної величі духу. Він говорить, що душа його покрита невидимими ранами, які він якомога скрупульозніше намагається вилікувати («Душа спустошена, отруєна злобою; Смерч бідноносних літ промчався надо мною» [20, 58]). Тобто, саме життя зробило так, що душа стала перебувати у полоні згубної ненависті та почала прагнути якнайшвидшого буттєвого реваншу. Автор, сповідаючись перед своїм читачем, говорить, що він втратив усю свою вершинну суть, яка була притаманною у минулому часі. Життя почало змінювати його зсередини. Він це відчуває («Все, чим давніш я жив, поблякло і пропало, Я чую біль утрат і жалю гострі жала» [20, 58]). Та він вірить, що його душа є могутнішою за його свідомість, за гріховний прояв, і сподівається, що могутність, яку вона в собі приховує, можна перевтілити у щит для оборони від того коефіцієнту життєненависності, який він, не жадаючи, здобув. Він впевнений у тому, що його внутрішній світ здатен змінити й світ зовнішній. Бо внутрішній світ, хоч і вдатний мати на собі вплив від видимого світу – як своєрідна оболонка – проте й він здатен протистояти тому, що йде від навколишнього буттєвого середовища («Та знаю я: в тобі заховано потугу Спокоїти мій біль і злагідняти тугу» [20, 58]). Автор вірить, що його душа може і буде протистояти злу. Адже вона сильна («Своєю світлістю ти гониш темну нехить» [20, 59]). Поет мріє опинитися у середовищі власних спогадів, де все було не так; де все буяло перспективою. Він хоче повернутися своєю свідомістю у вимір буття минувшини («І в час німих нічних, коли повіє легіт Ласкавих спогадів, я, спраглий, хочу снити Долину давніх літ п'янливо духовиту» [20, 59]). А там, у минулому, відкритому в середовищі споминів, він хоче побачити своє серце, яке було чистим та первозданним, не підвладним злободенщині («Де серця доброго невиснажена сила Свій табір радісний востаннє таборила» [20, 59]).

Михайло Орест і Тарас Шевченко є творцями своїх феноменальних художньо-філософських світів, які ввібрали у себе високохудожні цінності слова. Думки у поетів виявляються живими, існуючими поза межами самого

автора. Думки – це створювачі світу поезії. Вони, претендуючи на вічність, вбирають у себе епоху людських роздумів. Ранімі поетичні душі, повиті різноплановими філософськими думками, відчують непомірну гріховність земного світу. Вона стає на шляху до людської святості, забираючи таким чином шанс на існування за принципами неба. Поети хочуть бути ближче до неба, вбираючи його блиск за кордони власних думок та власних душ. Поети живуть небом, яке перетворює їхні роздуми на безкінечний вимір слова.

Джерела:

1. Астаф'єв О. Лірика української еміграції: еволюція стильових систем / О. Астаф'єв. – К. : Либідь, 1998. – 234 с.
2. Барабаш Ю. Просторінь Шевченкового слова / Ю. Барабаш. – К. : Темпора, 2011. – 510 с.
3. Грабович Г. Поет як міфотворець. Семантика символів у творчості Тараса Шевченка / Г. Грабович. – К. : Часопис «Критика», 1998. – 208 с.
4. Державин В. Великий осяг ідеалізму в поезії (Михайло Орест «Держава слова») / В. Державин // Авангард. – 1953. – № 6-7. – С. 49-53.
5. Державин В. Книга поета-мислителя (Михайло Орест «Гість і господа») / В. Державин // Державницька думка. – 1952. – № 7-8. – С. 88-91.
6. Дзюба І. Тарас Шевченко: життя і творчість / І. Дзюба. – [2-ге вид., доопрац.]. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 718 с.
7. Іванишин П. Вульгарний «неоміфологізм»: від інтерпретації до фальсифікації Т. Шевченка / П. Іванишин. – Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 2001. – 174 с.
8. Ільницький М. Замкнене у магії слова / М. Ільницький // Дзвін. – 1994. – № 4. – С. 21-23.
9. Качуровський І. Кілька слів про поета [М. Ореста] / І. Качуровський // Дзвін. – 1994. – № 4. – С. 22-23.
10. Качуровський І. Про поезію Михайла Ореста / І. Качуровський // Орест М. Пізні вруна. Книга поезій п'ята. – Мюнхен : Ін-т літ-ри ім. М. Ореста, 1965. – С. 5-10.
11. Качуровський І. Творчість Михайла Ореста / І. Качуровський // Науковий Збірник Українського Вільного Університету. – Мюнхен, 1992. – Т. 15. – С. 147-166.
12. Кирієнко Н. Григорій Сковорода та Михайло Орест: паралелі творчості / Н. Кирієнко // Актуальні проблеми сучасної філології: Зб. наук. праць. – Рівне, 2005. – Вип. 14. – С. 71-79.
13. Кирієнко Н. Трагічне світосприйняття в ліриці Михайла Ореста / Н. Кирієнко // Питання літературознавства. Наук. збірник. – Чернівці, 2005. – Вип. 12 (69). – С. 182-188.
14. Кирієнко Н. «Я вернувся до тебе, отчизно моя...» Естетична система Михайла Ореста / Н. Кирієнко. – Чернівці : Букрек, 2008. – 192 с.
15. Клочек Г. Поезія візуальності Тараса Шевченка: монографія / Г. Клочек. – К. : Академвидав, 2013. – 256 с.

16. Костецький І. Антологія піднебесного. До шістдесятиріччя Михайла Ореста / І. Костецький // Сучасність. – 1961. – № 12. – С. 44-50.
17. Костецький І. Михайло Орест (50 років життя – 25 років творчості) / І. Костецький // Київ. – 1951. – № 6. – С. 285-291.
18. Кошелівець І. Подвійний портрет з постскриптумом (Михайло Орест і Володимир Державин) / І. Кошелівець // Березіль. – 1993. – № 3-4. – С. 20-27.
19. Кошелівець І. Про Михайла Ореста / І. Кошелівець // Сучасність. – 1963. – № 10. – С. 34-42.
20. Орест М. Держава слова: Вірші та переклади / М. Орест ; упор. та авт. передм. С. Павличко. – К. : Основи, 1995. – 526 с.
21. Салига Т. Стильова диференціація в західноукраїнському та українському еміграційному поетичному процесі міжвоєнного періоду (1914-1941 рр.): Дис. ... д-ра філософії / Т. Салига. – Мюнхен, 1993. – 323 с.
22. Славутич Я. Мислитель у поезії: Михайло Орест / Я. Славутич // Славутич Я. Меч і перо: Вибрані дослідження, статті та огляди. – К. : Дніпро, 1992. – С. 290-303.
23. Смілянська В. Стиль поезії Шевченка / В. Смілянська. – К. : Наукова думка, 1981. – 256 с.
24. Смілянська В. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка: монографія / В. Смілянська, Н. Чамата. – К. : Вища школа, 2000. – 207 с.
25. Шевченко Т. Повне зібрання творів: У 12 т. / Т. Шевченко / Редкол.: М. Жулинський (голова) [та ін.] ; перед. слово І. Дзюби, М. Жулинського. – К.: Наукова думка, 2001. – Т. 2: Поезія 1847-1861. – 784 с.
26. Штонь Г. Духовна структурованість вірша Шевченка / Григорій Штонь // Слово і час. – 2010. – № 3. – С. 46-50.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. *Рецептивні моделі творчості Тараса Шевченка*

Захарчук Ірина. Шевченкіана Марієтти Шагінян.....	7
Крупка Мирослава. Проза Тараса Шевченка в системі критичних інтерпретацій.....	15
Кир'янчук Богдан. Герменевтичні підходи Івана Франка в дослідженні творчості Тараса Шевченка.....	21
Хомеча Наталія. «...А слава – заповідь моя»: Тарас Шевченко у рецепції письменників перших та останніх десятиліть ХХ століття.....	29

РОЗДІЛ II. *Питання поетики творів Тараса Шевченка*

Поліщук Ярослав. Іронія і пафос: останні поезії Тараса Шевченка.....	48
Тхорук Раїса. Пророча риторика Шевченкового послання «І мертвим, і живим...».....	57
Хмель Віра. Семантичний код «відьми» в однойменній поемі Шевченка.....	67
Кирильчук Олександр. «Сон» («У всякого своя доля») Тараса Шевченка у проекції постколоніального прочитання.....	73
Антипчук Надія. Пророцтво у творчості Тараса Шевченка.....	81

РОЗДІЛ III. *Довкола Тараса Шевченка: стратегії літературної традиції*

Бестюк Ірина. Міф і антиміф російсько-народної гармошки в українській літературі періоду національного відродження: від «Капитанши» (1855) Тараса Шевченка до «Гармонії» (1933) Григорія Косинки.....	87
Криловець Наталія. Образ України в творчості Тараса Шевченка та поезії шістдесятників.....	97
Іванова (Дмитрук) Ольга. Ідеї Кирило-Мефодіївського братства як основа національної ідентичності героя оповідання «Молодість Савича» Юрія Косача.....	106
Кир'янчук Ігор. Контекст духовності у творчості Тараса Шевченка та Михайла Ореста.....	111
Миронюк Інна. Світ віруючої людини в поетичній творчості Тараса Шевченка та Богдана Бойчука.....	117
Усач Наталія. Образ жінки-матері в поемі Тараса Шевченка «Марія» та однойменній повісті Уласа Самчука.....	126

РОЗДІЛ IV. *Дидактичні парадигми творчості Тараса Шевченка*

Романишина Наталія. Методика вивчення епічних літературних творів із жанровою структурою фольклорних (на прикладі переказів Олени Пчілки про Тараса Шевченка).....	132
Полюхович Любов. Аксіологічне наповнення методичної спадщини Бориса Степанишина.....	139
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	151

Наукове видання

*Збірник наукових праць
Рівненського державного гуманітарного університету*

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ.
ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО**

Випуск XX

Упорядкування
та наукове редагування
*Олександр КИРИЛЬЧУК
Мирослава КРУПКА*

Комп'ютерна верстка та макет
Микола ВОЙТОВИЧ

Відповідальний за випуск
Олександр КИРИЛЬЧУК

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету: Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. – Вип. XX / Ред. кол. О. Кирильчук та ін. – Рівне : РДГУ, 2014. – 153 с.

**ББК 83
Л 43
8**

Підписано до друку 11.03.2014 р.
Формат 60x84. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman Cyr.
Умови, друк. арк. 8,7. Наклад 300 прим. Зам. № 23.

Видавничі роботи:
кафедра української літератури
Рівненського державного гуманітарного університету
33001, м. Рівне, вул. Остафова, 37, каб. 407.

Друкарські роботи:
СПД Войтович М.А.
33001, Рівне, вул. Петра Могили, 28
тел (0362) 63-18-56
Свідоцтво про держреєстрацію:
Серія ВОО № 824666 від 17.07.2003 р.